

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

**ΑΠΟΦΑΣΗ
3/2026**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 11.11.2025 και ώρα 11:00 προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόντα τα μέλη Σπυρίδων Χρυσοφώτης και Πέτρος Τριανταφυλλίδης, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Ελένη Χατζηνικολάου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η εξέταση της με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 614/3.2.2022 αίτησης θεραπείας της εταιρείας με την επωνυμία «BERGINA ΑΕ - ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» (ήδη «BERGINA ΥΒΡΙΔΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»), ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού περιφερειακής εμβέλειας με τον διακριτικό τίτλο «BERGINA TV» (ΠΖ-2: Ν. Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας), με την οποία ζητεί να ανακληθεί η με αριθμό 69/2021 απόφαση του ΕΣΡ.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 31/9.2.2022, ο οποίος ανατέθηκε στον ειδικό επιστήμονα - νομικό Γεώργιο Αναγνωσταρά. Ο Ειδικός Επιστήμονας υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 630/ΕΣ/29.6.2022 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, παρέστησαν για λογαριασμό της αιτούσας εταιρείας ο πληρεξούσιος δικηγόρος της Σπυρίδων Αρώνης και ο παρουσιαστής - δημοσιογράφος του τηλεοπτικού της σταθμού Στέργιος Καλόγηρος, με την ιδιότητα του μάρτυρα. Ερωτηθέντα από την Πρόεδρο, τα παραπάνω πρόσωπα δήλωσαν ότι

γνωρίζουν το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβαν δε τον λόγο και ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους. Ζήτησε στη συνέχεια ο πληρεξούσιος δικηγόρος της αιτούσας -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 3.12.2025, ώρα 14.00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Η αιτούσα εταιρεία κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 6230/28.11.2025 υπόμνημα.

Την 8.1.2026 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά, Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη και Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»). Απόν το Μέλος Ιωάννης Μιχελάκης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Ελένη Χατζηνικολάου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Η Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση τους απόντες κατά την ακρόαση της 11.11.2025 Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη και Πέτρο Τριανταφυλλίδη, αναγιγνώσκοντας την με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 614/3.2.2022 αίτηση θεραπείας, την με αριθμό πρωτοκόλλου 630/ΕΣ/29.6.2022 έγγραφη νομική εισήγηση που συνέταξε ο ειδικός επιστήμονας-νομικός Γεώργιος Αναγνωσταράς, το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 6230/28.11.2025 υποβληθέν υπόμνημα της αιτούσας εταιρείας, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Τα μέλη Σπυρίδων Χρυσοφώτης και Πέτρος Τριανταφυλλίδης δήλωσαν ότι ενημερώθηκαν πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζητήσεως, κατά την οποία έλαβε χώρα η ακρόαση της αιτούσας εταιρείας και η δήλωσή τους αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικός και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

Κατά το άρθρο 20 του Συντάγματος: «1) Καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ' αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως νόμος ορίζει. 2) Το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου ισχύει και για κάθε διοικητική ενέργεια ή μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του». Κατά το άρθρο 10 παρ. 1 του Συντάγματος: «Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με το νόμο». Κατά το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος: «Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους ... έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και τον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας ...». Κατά το άρθρο 5 παρ. 8 του Ν.2863/2000: «Οι αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης ... αποτελούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις ... Κατά των αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης μπορεί να ασκηθούν αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και οι προβλεπόμενες στο Σύνταγμα και τη 3 νομοθεσία διοικητικές προσφυγές ... ». Τέλος, κατά το άρθρο 24 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/1999): «Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής ή ενδικοφανούς προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των εννόμων συμφερόντων του, που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή την τροποποίησή της

(αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιεραρχική προσφυγή)».

Από τον συνδυασμό και τη λογική ερμηνεία των ρυθμίσεων αυτών συνάγονται τα ακόλουθα:

(Α) Ότι το πρόσωπο, για το οποίο εκδόθηκε βλαπτική των συμφερόντων του απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και το οποίο (εκλήθη και) έλαβε κανονικά μέρος στη σχετική διαδικασία και ανέπτυξε τους υπερασπιστικούς του ισχυρισμούς (ή-πάντως-του δόθηκε η δυνατότητα να εκθέσει τις επί της υποθέσεως απόψεις του αλλά δεν το έπραξε), δύναται μεν να υποβάλει αναφορά, κατά το άρθρο 10 του Συντάγματος (την οποία το ΕΣΡ υποχρεούται να παραλάβει) δεν δικαιούται όμως να ζητήσει την ουσιαστική επανάκριση του ίδιου ζητήματος και την ανάκληση ή τροποποίηση της εις βάρος του αποφάσεως, παρά μόνον: (α) Εάν επικαλείται νομικό ή ουσιαστικό σφάλμα αυτής που θεμελιώνεται σε (νομικώς ουσιώδη) νέα δεδομένα, ήτοι δεδομένα που διαμορφώθηκαν ή κατέστησαν γνωστά στο βλαπτόμενο πρόσωπο μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας στην οποία στηρίχθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση (διοικητική πράξη) και τα οποία ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατόν να προσκομισθούν και να ληφθούν υπόψιν από το κρίναν όργανο της υποθέσεως. (β) Εάν το επικαλούμενο (βλαπτικό για τον αιτούντα) σφάλμα προκύπτει από την ίδια την διοικητική πράξη.

(Β) Ότι η τυχόν αίτηση που υποβάλλεται, εκ μέρους του βλαπτομένου, από την απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, για ανάκληση ή μεταρρύθμιση αυτής χωρίς την επίκληση νέων δεδομένων ή σφάλματος που προκύπτει από την ίδια την απόφαση, κατά τα προεκτεθέντα, δεν είναι παραδεκτή και γι' αυτό πρέπει να τυγχάνει αρνητικής «απαντήσεως», κατά την έννοια του άρθρου 10 του Συντάγματος, η σχετική δε «απάντηση», ανεξάρτητα από την τυπική της μορφή, δεν είναι εκτελεστή διοικητική πράξη (πρβλ. ΣτΕ 2855/2013, 4393/2013, 4519/2014, 4596/2015, 671/2016).

II. Πραγματικό Μέρος

Με την προσβαλλόμενη απόφαση επεβλήθη στην αιτούσα χρηματική κύρωση ύψους τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ για τη μετάδοση ανακριβών πληροφοριών και ειδήσεων από τον τηλεοπτικό σταθμό της

Ειδικότερα, το σκεπτικό της απόφασης αυτής είχε ως εξής: «Από τα έγγραφα των φακέλων, από την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και από τους ισχυρισμούς της εγκαλούμενης (προβληθέντες προφορικός και εγγράφως) προέκυψαν τα εξής:

A. Κατά την ενημερωτική εκπομπή ΣΧΟΛΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ, που μεταδόθηκε την 5η Μαρτίου 2020, προβλήθηκε φωτογραφία που περιείχε, κατά τους ισχυρισμούς των συντελεστών του προγράμματος, τρεις σειρές συλληφθέντων παράτυπων μεταναστών (είκοσι επτά συνολικά προσώπων). Στην τρίτη σειρά της φωτογραφίας, εμφανιζόταν, μεταξύ των φερόμενων ως συλληφθέντων μεταναστών, και ο πρόεδρος κορυφαίας ελληνικής ποδοσφαιρικής ομάδας. Από τον τρόπο ενσωμάτωσης της εικόνας του συγκεκριμένου προσώπου στη φωτογραφία ήταν προφανές ότι επρόκειτο για προϊόν μοντάζ.

Κατά την συνέχεια της εκπομπής προβλήθηκε και πάλι η ίδια ως άνω φωτογραφία, με τον ισχυρισμό πάντοτε ότι είχε ως πηγή της την ελληνική αστυνομία και ότι εμφάνιζε μερικούς μόνον από τους συλληφθέντες για παράνομη είσοδο στην χώρα παράτυπους μετανάστες. Κατά την προβολή αυτή είχε αφαιρεθεί η τρίτη σειρά της φωτογραφίας, με αποτέλεσμα να μην εμφανίζεται πλέον ως συλληφθείς ο ανωτέρω πρόεδρος αθλητικού ομίλου. Σε μεταγενέστερο χρόνο, ο παρουσιαστής της εκπομπής ζήτησε να προβληθεί και πάλι η φωτογραφία των συλληφθέντων, γιατί υπήρχαν πολυάριθμα ερωτήματα τηλεθεατών για το ποια από τις προβληθείσες φωτογραφίες ήταν τελικά η σωστή. Ζήτησε ειδικότερα να προβληθεί η σωστή φωτογραφία που υποτίθεται ότι προερχόταν από την αστυνομία. Στη συνέχεια, προβλήθηκε εκ νέου η φωτογραφία χωρίς την τρίτη σειρά των εικονιζόμενων προσώπων και ο παρουσιαστής της εκπομπής ρώτησε έναν άλλον συνεργάτη του αν αυτή ήταν η φωτογραφία από την ελληνική αστυνομία. Ο συνεργάτης του απάντησε καταφατικά και στη συνέχεια ο παρουσιαστής της εκπομπής ζήτησε να μεγαλώσει το μέγεθος της φωτογραφίας ώστε να καταλαμβάνει το σύνολο της οθόνης και να προστεθεί ο τίτλος ότι αυτή προέρχεται από την ελληνική αστυνομία, πράγμα το οποίο και έγινε.

*Όπως όμως σαφώς προκύπτει από πλήθος πηγών και όπως πιστοποιείται και από τον φορέα *ellinika hoaxes* (<https://www.ellinikahoaxes.gr/2020/03/07/fake-photografies-sillifhentwn-aro-ton-enro/>), η επίμαχη φωτογραφία απεικόνιζε στην πραγματικότητα πρόσωπα τα οποία είχαν συλληφθεί κατά το έτος 2015 σε ασιατική χώρα ως ύποπτα για*

συμμετοχή σε τρομοκρατική οργάνωση. Συνεπώς, η προβληθείσα από την εκπομπή φωτογραφία ήταν άσχετη τόσο με την είδηση με την οποία συνδέθηκε (σύλληψη παράτυπων μεταναστών που πέρασαν παράνομα στη χώρα) όσο και με την φερόμενη πηγή της (την ελληνική αστυνομία).

B. Κατά την ενημερωτική εκπομπή ΣΧΟΛΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ που μεταδόθηκε την 30η Απριλίου 2020, ο κεντρικός παρουσιαστής της πληροφόρησε επανειλημμένως το κοινό ότι οι Κινέζοι ανακοίνωσαν ότι έχουν ήδη έτοιμα προς χρήση εκατό εκατομμύρια (100.000.000) εμβόλια για τον κορονοϊό. Η πληροφορία αυτή προβαλλόταν συνεχώς και σε σχετική κάρτα στην οθόνη. Αναρωτήθηκε επίσης ο κεντρικός παρουσιαστής πώς γίνεται μια εταιρεία να έχει ήδη μια τέτοια μεγάλη ποσότητα εμβολίων και κατέληξε τελικώς στο συμπέρασμα ότι η εταιρεία προφανώς γνώριζε τι είναι αυτός ο νέος ιός. Συνέχισε τον συλλογισμό του θεωρώντας ως αποδεδειγμένο ότι ο ιός «έφυγε» από τα εργαστήρια του κινέζικου κράτους και συμπέρανε ότι αυτοί που τον κατασκεύασαν προφανώς είχαν ήδη έτοιμο και το αντίδοτο. Αναφέρθηκε στον πολύ μικρό αναλογικά αριθμό θανάτων στην κινέζικη επικράτεια εκτός μιας συγκεκριμένης πόλης, στην οποία ισχυρίστηκε ότι «κατασκευάστηκε» ο ιός. Σημείωσε ότι προφανώς στην υπόλοιπη χώρα πρόλαβαν και εμβολίασαν τον πληθυσμό με το ήδη έτοιμο αντίδοτο. Την ίδια ακριβώς θέση για την κατασκευή του ιού σε κινέζικο εργαστήριο και την ύπαρξη μεγάλης ποσότητας εμβολίων από κινέζικη εταιρεία, που προφανώς γνώριζε πολύ καλά τα μυστικά του ιού, εξέφρασε σε άλλο σημείο της εκπομπής και συμπαραουσιαστής του προγράμματος.

A. Ισχυρίζεται η εγκαλουμένη ότι ουδεμία ευθύνη έχει για την προβολή της επίμαχης φωτογραφίας, επειδή αυτή αντλήθηκε από τον ιστότοπο βουλευτή που ανέφερε ότι επρόκειτο για συλληφθέντες στα ελληνοτουρκικά σύνορα παράτυπους μετανάστες των οποίων η φωτογραφία είχε κοινοποιηθεί από την ελληνική αστυνομία. Υποστηρίζει επίσης η εγκαλουμένη ότι εντόπισε αμέσως το λάθος που είχε γίνει με την παρείσφρηση στην επίμαχη φωτογραφία της εικόνας του προέδρου της ποδοσφαιρικής ομάδας και προέβη στις απαιτούμενες ενέργειες για την αποκατάσταση της αλήθειας.

Με τα όσα ισχυρίζεται όμως παραπάνω, η εγκαλουμένη συνομολογεί ουσιαστικά ότι υπήρξε πλημμελής έλεγχος της επίμαχης φωτογραφίας πριν την τηλεοπτική προβολή και τον σχολιασμό της. Αρκέστηκε ειδικότερα η εγκαλουμένη στις πληροφορίες που φέρεται να είχε αναρτήσει στον ηλεκτρονικό του ιστότοπο ένας βουλευτής, χωρίς να εξετάσει ως όφειλε αν οι πληροφορίες αυτές ήταν ακριβείς και αν ανταποκρίνονταν στην

πραγματικότητα. Ακόμα και όταν αφαίρεσε από τη φωτογραφία την εικόνα του προέδρου της ποδοσφαιρικής ομάδας, ο τηλεοπτικός σταθμός της εγκαλουμένης εξακολούθησε να πληροφορεί αναληθώς το κοινό ότι απεικονίζονταν στην οθόνη συλληφθέντες στα ελληνοτουρκικά σύνορα παράτυποι μετανάστες και να επισημαίνει αναληθώς ότι πηγή της φωτογραφίας ήταν η ελληνική αστυνομία. Με τον τρόπο αυτό ο σταθμός επέτεινε την σύγχυση και την παραπλάνηση του κοινού για το περιεχόμενο και την πηγή της συγκεκριμένης φωτογραφίας, εφόσον ο μέσος τηλεθεατής ευλόγως θεωρούσε ότι η μεταγενεστέρως προβληθείσα φωτογραφία ήταν η σωστή και ότι τα όσα αναφέρονταν από την εκπομπή για αυτήν ανταποκρίνονταν στην πραγματικότητα.

B. Ισχυρίζεται σχετικώς η εγκαλουμένη ότι όσα μεταδόθηκαν στην επίμαχη εκπομπή για την προέλευση του κορονοϊού και την ύπαρξη εμβολίων emπίπτουν στα πλαίσια της ελευθερίας της έκφρασης. Ωστόσο, η ελευθερία της έκφρασης τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των γενικώς ισχυρόντων κανόνων της κείμενης νομοθεσίας προς χάριν της προστασίας των τρίτων (όπως ενδεικτικώς, ΣτΕ 2241/2005 και ΣτΕ 4044/2008). Τέτοιοι κανόνες είναι και εκείνοι που αποσκοπούν στην ακριβή και με το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης μετάδοση των πληροφοριών και των ειδήσεων, ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση και η παραπλάνηση του κοινού.

Υποστηρίζει επίσης η εγκαλουμένη ότι ακόμα και σήμερα είναι άγνωστη η ακριβής προέλευση του κορονοϊού και ότι μία από τις υπάρχουσες απόψεις είναι ότι αυτός αποτελεί εργαστηριακό προϊόν. Από τα όσα αναφέρονται ωστόσο στο πραγματικό μέρος της παρούσας είναι προφανές ότι η εκπομπή έλαβε σαφή και όλως ατεκμηρίωτη θέση ως προς την εργαστηριακή προέλευση του κορονοϊού, παρουσιάζοντας μια απλή πιθανολόγηση ως αποδεδειγμένο και αναμφισβήτητο γεγονός. Ισχυρίστηκε μάλιστα περαιτέρω (ομοίως χωρίς καμία σχετική τεκμηρίωση) ότι υπήρχε ήδη έτοιμο το αντίδοτο του ιού και ότι δήθεν για τον λόγο ακριβώς αυτόν ήταν αναλογικά μικρός ο αριθμός των θανάτων που σημειώθηκαν στην κινέζικη επικράτεια. Δεν παρουσίασε επομένως η εκπομπή τις τυχόν υπάρχουσες αντικρουόμενες απόψεις για το πώς προέκυψε ο κορονοϊός, αλλά προκάλεσε σύγχυση στο κοινό εμφανίζοντας ως αποδεδειγμένο γεγονός ότι αυτός κατασκευάστηκε σε κινέζικο εργαστήριο ενώ ήδη υπήρχε μάλιστα και έτοιμο αντίδοτο που απέτρεψε την πρόκληση μεγάλου αριθμού θανάτων στην κινέζικη επικράτεια.

Ισχυρίζεται τέλος η εγκαλουμένη ότι η πληροφορία για την προπαρασκευή εκατομμυρίων δόσεων εμβολίων έτοιμων προς χρήση από τις κινεζικές αρχές

αντλήθηκε από ενημερωτικό ηλεκτρονικό ιστότοπο και ότι θα έπρεπε το ΕΣΡ να κινηθεί πρωτευόντως κατά του ιστοτόπου αυτού, αν υποτεθεί ότι η σχετική πληροφορία ήταν αναληθής. Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του ισχυρισμού αυτού, σημειώνεται ότι κάθε τηλεοπτικός σταθμός φέρει την πλήρη συντακτική ευθύνη για όσα μεταδίδονται κατά τις εκπομπές του ανεξαρτήτως της πηγής από την οποία αντλεί την σχετική πληροφόρηση. Όφειλε επομένως ο σταθμός της εγκαλουμένης να εξακριβώσει την ακρίβεια της σχετικής πληροφορίας, πριν τη μεταδώσει με τη μορφή γεγονότος στο τηλεοπτικό κοινό. Κατά τα κοινώς άλλωστε γνωστά, τα εμβόλια για τον κορονοϊό παρασκευάστηκαν πολλούς μήνες μετά τη μετάδοση της επίμαχης εκπομπής, ενώ κατά των κρίσιμο χρόνο όλες οι παρασκευάστριες αυτών φαρμακευτικές εταιρείες (συμπεριλαμβανομένης και της αναφερθείσας από την ελεγχόμενη εκπομπή) βρίσκονταν σε κλινικές φάσεις έρευνας. Όσον αφορά το έτερο σκέλος του προβαλλόμενου ισχυρισμού, αρκεί απλώς να επισημανθεί ότι η αρμοδιότητα του ΕΣΡ επί των ηλεκτρονικών ιστοτόπων περιορίζεται στις περιπτώσεις εκείνες και μόνον που αυτοί μεταδίδουν οπτικοακουστικό υλικό. Δεν συνέτρεχε ωστόσο αυτή η προϋπόθεση στην υπό κρίση περίπτωση.

Ενόψει αυτών:

1) Καθίσταται σαφές ότι η εγκαλουμένη τέλεσε -εξακολουθητικώς και εκ προθέσεως- το αδίκημα της μετάδοσης ανακριβών πληροφοριών και ειδήσεων, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό. Κατά τη γνώμη όμως τριών μελών, τα οποία μειοψήφησαν, δεν παραβιάσθηκαν από την εγκαλουμένη οι διατάξεις των άρθρων 5 παρ 1-2 και 8 παρ 1 του ΠΔ 77/2003 περί της υποχρέωσης αληθούς και ακριβούς μετάδοσης των γεγονότων και πληροφοριών, με την αναφορά από τον παρουσιαστή δημοσιογράφο, κατά την μετάδοση της εκπομπής του τηλεοπτικού σταθμού με τίτλο «ΣΧΟΛΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ» την 30/4/2020 (Φ 194/2020 παράβαση α), ότι ο κορονοϊός έχει κατασκευασθεί-προέλθει από κινέζικο εργαστήριο, καθόσον, μέχρι και σήμερα δεν υπάρχει επιστημονική τεκμηρίωση, η οποία να απαντά στο ερώτημα, που συνδέεται με την εμφάνιση του, δηλαδή η επιστημονική κοινότητα δεν έχει απαντήσει με διάφανο, πειστικό και μη δεκτικό αμφισβήτησης τρόπο ως προς την προέλευση του ιού αυτού. Η παραπάνω δε άποψη έχει διατυπωθεί και υποστηριχθεί δημόσια, τόσο από επιστήμονες και ειδικούς, όσο και από πολιτικούς ηγέτες. Συνεπώς η ως άνω ερμηνεία της προέλευσης του κορονοϊού είναι υπαρκτή και εμπειρικώς διαπιστώσιμη. Η ως άνω δε εκδοχή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αναληθής ή ανακριβής ή υπερμέτρως συγχύζουσα, αφού δεν υπάρχει απόλυτη και μη δεκτική αμφισβήτησης επιστημονική τεκμηρίωση

άλλης και μόνης αποδεκτής εξήγησης της προέλευσης του κορονοϊού, είναι δε σαφές ότι προκειμένου να χαρακτηριστεί μια άποψη, μια γνώμη ή ένας ισχυρισμός ως αναληθής, ανακριβής ή ότι προκαλεί σύγχυση, πρέπει να αντιστρατεύεται έναν προδήλως, αληθή, ακριβή και μη συσχετικό ισχυρισμό. Εξάλλου, κατά την μετάδοση της ως άνω εκπομπής η αναφορά στην προέλευση του κορονοϊού δεν συνδύαστηκε με υποτίμηση, αμφισβήτηση ή παραγνώριση των δυσμενών υγειονομικών του συνεπειών, η οποία πράγματι θα μπορούσε να ελεγχθεί ως παράγουσα σύγχυση στο κοινό.

Περαιτέρω, κατά τη γνώμη ενός μέλους δεν παραβίασε η εγκαλουμένη τις ως άνω διατάξεις και κατά την μετάδοση της ίδιας εκπομπής την 5.3.2020 (Φ 120/2020-παράβαση α) με την προβολή της επίμαχης φωτογραφίας, η οποία αντλήθηκε από επίσημο site Κυβερνητικού Βουλευτή, στο οποίο η φωτογραφία συνοδευόταν με την υπόμνηση ότι προέρχεται από την ΕΛ.ΑΣ και αφορά σε οικονομικούς μετανάστες, που συνελήφθησαν ενώ επιχειρούσαν παράνομη είσοδο στην ελληνική επικράτεια, λόγω συγγνωστής νομικής πλάνης, καθόσον η εγκαλουμένη μεταδίδοντας φωτογραφία που είχε αναρτηθεί σε ηλεκτρονική σελίδα Κυβερνητικού Βουλευτή, θεώρησε συγγνωστά ότι η φωτογραφία απεικονίζει το δηλούμενο σε αυτήν πραγματικό γεγονός και ότι αυτό ήταν αληθές και ακριβές.

2) Δεν στοιχειοθετείται κατά το υποκειμενικό στοιχείο το αδίκημα της προσβολής προσώπου, που αποδόθηκε στην εγκαλουμένη.

Κατά συνέπεια, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλούμενη κύρωση και δη εκείνη του χρηματικού προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση την βαρύτητα της παράβασης και τον εξακολουθητικό αυτής χαρακτήρα, το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθέασης του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού και το γεγονός ότι η εγκαλουμένη υπήρξε πολλαπλώς υπότροπη (και) κατά το πρόσφατο παρελθόν για παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των 30.000 ευρώ. Κατά τη γνώμη ωστόσο δύο μελών, το χρηματικό αυτό πρόστιμο έπρεπε να είναι εκείνο των 15.000 ευρώ».

III. Υπαγωγή

Η χρηματική κύρωση που επιβλήθη στην αιτούσα με την προσβαλλόμενη απόφαση αφορούσε τις εξής τρεις καταλογισθείσες σε αυτήν παραβάσεις: 1) προβολή

φωτογραφίας με τον παραπλανητικό ισχυρισμό ότι σε αυτήν εικονίζονται συλληφθέντες στα ελληνοτουρκικά σύνορα παράτυποι μετανάστες, 2) προβολή ισχυρισμού περί της βεβαίας προέλευσης του νέου κορονοϊού από τα κινεζικά εργαστήρια, 3) προβολή ισχυρισμού περί της ύπαρξης κατά τον κρίσιμο χρόνο μεγάλης ποσότητας εμβολίων που χορηγήθηκαν στον κινεζικό πληθυσμό με αποτέλεσμα να υπάρχει μειωμένη του έκθεση στον κορονοϊό.

Όσον αφορά την πρώτη και τρίτη ως άνω καταλογισθείσα παραβίαση, η ιδιοκτήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού δεν προσκομίζει κανένα «νέο» ουσιώδες δεδομένο υπό την προεκτεθείσα έννοια στο οποίο να μπορεί να θεμελιωθεί το υποβαλλόμενο αίτημα. Δεν υπάρχει εξάλλου στην προσβαλλόμενη κανένα νομικό σφάλμα που να μπορεί να οδηγήσει στην ανάκληση αυτής. Ως εκ τούτου, η αίτηση θεραπείας πρέπει να απορριφθεί ως προς τις καταλογισθείσες ως άνω μερικότερες παραβάσεις του άρθρου 5 παρ. 1 ΠΔ 77/2003.

Όσον αφορά το ζήτημα της προέλευσης του κορονοϊού, πρόκειται για θέμα που ακόμα και σήμερα αποτελεί αντικείμενο επιστημονικής συζήτησης και μελέτης χωρίς να υπάρχει μια πλήρως τεκμηριωμένη απάντηση για το πώς προέκυψε τελικώς ο νέος αυτός ιός. Μπορούσε επομένως η αιτούσα, στο πλαίσιο της ελευθερίας της έκφρασης, να προβάλλει και την άποψη ότι ο ιός αυτός είχε εργαστηριακή προέλευση και ότι είχε προκύψει από κάποιο κινεζικό εργαστήριο. Επομένως, η αίτηση θεραπείας θα πρέπει να γίνει δεκτή ως προς την μερικότερη αυτή παράβαση του άρθρου 5 παρ. 1 ΠΔ 77/2003 που αφορά το ζήτημα της προέλευσης του ιού του κορονοϊού και να απαλλαγεί η αιτούσα από την τέλεση της μερικότερης αυτής παράβασης.

Ως εκ τούτου, θα πρέπει να αναθεωρηθεί η προσβαλλόμενη απόφαση ως προς το ύψος της επιβληθείσης διοικητικής κύρωσης για τις υπόλοιπες μερικότερες καταλογισθείσες παραβάσεις. Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα των παραβάσεων αυτών, το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθέασης του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού και το γεγονός ότι η αιτούσα - εγκαλουμένη υπήρξε πολλαπλώς υπότροπη κατά το πρόσφατο παρελθόν (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Δέχεται, εν μέρει, την με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 614/3.2.2022 αίτηση θεραπείας της εταιρείας με την επωνυμία «ΒΕΡΓΙΝΑ ΑΕ - ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» (ήδη «ΒΕΡΓΙΝΑ ΥΒΡΙΔΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»), ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού περιφερειακής εμβέλειας με τον διακριτικό τίτλο «ΒΕΡΓΙΝΑ TV» (ΠΖ-2: Ν. Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας), κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Αναθεωρεί την με αριθμό 69/2021 απόφαση του ΕΣΡ.

Επιβάλλει, ομοφώνως, στην αιτούσα τη διοικητική κύρωση του προστίμου των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ για τη μετάδοση ανακριβών πληροφοριών και ειδήσεων.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας με την επωνυμία ΒΕΡΓΙΝΑ ΥΒΡΙΔΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, που εδρεύει στην Θεσσαλονίκη, στην οδό Εγνατία 154, Τ.Κ. 54634, με ΑΦΜ 801042598, ΔΟΥ ΦΑΕ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.
2. Του Καλόγηρου Στέργιου του, που κατοικεί, με ΑΔΤ και ΑΦΜ, ΔΟΥ, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 8^η Ιανουαρίου 2026 και δημοσιεύθηκε την^η 2026.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ